

5. KETI'S

1. WIE ZIJN ZE?

Meisjes worden hun 'nieuw' lichaam langzaam gewoond. Het is veel vrouwelijker geworden. Ze gebruiken het spel graag om te testen hoever ze ermee kunnen gaan. Maar met dat lichaam durven ze ook experimenteren op seksueel vlak: een op de vier jongeren heeft het eerste intiem contact tussen de leeftijd van veertien en zestien jaar.

Jongens ontwikkelen vooral hun kracht. Zij willen dat uitproberen tijdens hevige spelen.

De ketiperiode is een tijd van vragen stellen: over hun eigen identiteit die ze vergelijken met die van leeftijdsgenoten, maar ook met de ideaalbeelden die hen via de media bereiken. Daarnaast stellen ze vragen over fundamentele keuzes, bijvoorbeeld aan hun ouders of aan ketileiding, over hún keuzes. De maatschappij wordt niet meer genomen zoals ze is, maar ze wordt bevraagd op haar rechtvaardigheid.

De puberteit verloopt niet bij elke keti op dezelfde manier. Vaak is het ofwel een intens, diep en persoonlijk zoeken en opbouwen van identiteit, ofwel maar een wachten om daarna als aangepast individu te leven in de gewone volwassenheid.

Keti's zijn al een stukje volwassener dan tito's. Ze kunnen een echte groep vormen en voelen zich ook echt 'groep'. Ze kunnen hun eigen grenzen en kwaliteiten al veel beter inschatten, los van populariteit. Hierdoor vermindert ook het pestgedrag, al wordt er af en toe eens van het rechte pad afgeweken. Keti's zijn in staat anderen en regels bewust te respecteren.

2. LEEFWERELD

2.1 Gezin

De houding van keti's tegenover hun ouders kan heel sterk verschillen. Sommige keti's liggen overhoop met hun ouders, met de nieuwe vriend/in van mama of papa, enz. en andere schieten juist goed met hen op. Dat verschil heeft te maken met de mate waarin keti's onafhankelijk willen zijn en hun ouders hen daarin vrijheid geven. Keti's willen de wereld verkennen en grenzen proberen te verleggen!

2.2 School

De school is voor keti's de plaats om vrienden te ontmoeten. Huiswerk maken, lessen leren, keti's doen het omdat ze weten dat het nodig is 'voor later'. De druk van thuis kan soms erg groot zijn! Leerkrachten zijn vaak 'zeveraars', maar een enkeling slaagt erin respect bij hen af te dwingen. Dat zijn de leerkrachten die hen echt als een 14-16-jarige behandelen!

2.3 Vrije tijd

"Met de loodzware boekentas op café." Vrienden staan centraal, keti's beginnen uit te gaan en zoeken zich een eigen weg in het hele vrijetijdscircuit. Door het zeer brede aanbod van activiteiten dreigen sommige keti's uit de Chirogroep te vallen. Andere ontdekken nieuwe interesses die niet meer met Chiro te combineren zijn. Keti's vinden dat ze te weinig vrije tijd hebben. Wanneer ze alleen zijn, kijken ze tv, luisteren ze naar muziek, zijn ze met de computer of hun gsm bezig, of lezen ze een boek.

2.4 Vrienden en relaties

Veel keti's behoren tot een grotere vriendengroep.

dengroep. Vaak wordt populariteit afgemeten aan het aantal vrienden dat je hebt. Toch hebben ze nood aan een hechtere vriend(in), aan wie ze alles kunnen toevertrouwen. Sommige keti's hebben een eerste lange relatie, andere gaan elk weekend 'op jacht' ... Enkelen stellen zich vragen over hun (holebi)seksualiteit.

2.5 Kijk op de wereld

Keti's hebben nogal een zwart-witvisie. Ofwel zijn ze idealist (vegetariër, met een lidkaart van Greenpeace en op school ijverig aan het werk met schrijfacties voor Amnesty International), ofwel helemaal niet. Keti's zijn vatbaar voor extremen, omdat ze zich in hun zoektocht naar hun eigen weg afzetten tegen de massa en zo grondig mogelijk willen experimenteren met rollen. Die rollen en hun imago kunnen net daarom soms erg omslaan. Af en toe discussiëren over een ernstiger, maatschappelijk onderwerp kan er met keti's weleens in zitten.

3. CENTRALE OPROEP: OPENHEID

3.1. Wat betekent het wel?

- Openheid creëren voor elkaar via vertrouwensspelen en samenwerkingsopdrachten. Op die manier kan de zoektocht naar de eigen identiteit samen aangepakt en verder begeleid worden.
- Goeie inrijpoorten zoeken om over thema's bezig te zijn en de gedachten van keti's te ontrafelen, te nuanceren en te verduidelijken. Dat betekent dat je vertrekt vanuit hun nabije leefwereld, en dat er van daaruit een verbreding gebeurt.
- Hen mee een gevoel geven dat betrokkenheid op een thema omgezet kan worden in een actieve bijdrage tot

een andere wereld. Gebruikmaken van concrete acties in de nabije omgeving, voor vrienden, via vrienden, enz.

- Deugddoend spel waarin ze hun eigen lichaam ervaren en (leren) aanvaarden.

3.2. Wat betekent het niet?

- Alleen maar bezig zijn over 'de maatschappelijke problematiek' waar de keti's zich nog niet echt bij betrokken voelen.

4. BEGELEIDINGSHOUDING

- Ken de leefwereld van je keti's. Luister, kijk, vraag, toon interesse om hen beter te begrijpen.
- Zorg voor boeiende activiteiten. Laat in je programma ruimte om te experimenteren. Keti's kunnen over bepaalde zaken zeker al mee beslissen. Als begeleiding leg je de lijnen van het speelveld vast, daarbinnen kun je je keti's vrijlaten.
- Meedoen, meespelen, en toch ben je meer dan een keti. Ze hebben nood aan begeleiding.
- Durf ook spanningen in de groep naar boven te halen en te bespreken.
- Keti's kijken naar jou. Bewust of onbewust ben je nog altijd een voorbeeldfiguur voor hen.
- Je bent een vertrouwenspersoon voor je keti's. Het is belangrijk dat je eerlijk bent en de dialoog durft aangaan!
- Durf je keti's te confronteren met ander gedrag. Niet alle vanzelfsprekendheden zijn zo vanzelfsprekend. Je kunt discussiëren over uitspraken als "alle vreemdelingen zijn dieven"!
- Keti's vinden het meestal leuk om zelf eens een programma uit te werken voor de andere keti's en natuurlijk ook

om eens leider of leidster te spelen. Waak erover dat de programmaopbouw op een goede manier gebeurt en dat er niet meer conflicten ontstaan dan 'nodig'. Vergeet niet dat je met de leiding de volledige eindverantwoordelijkheid blijft dragen.

- Bij de keti's hoeft de leiding er niet altijd bij te zijn tijdens de vrije momenten. Er is niks mis met een babbel of een rustig moment, maar je moet ervoor zorgen dat dat niet de hoofdactiviteit van je werking wordt. Motiveer je leden met je programma of maak samen afspraken over de duur van een vrij moment.
- Ketis zijn best al wel in staat om een open discussie aan te gaan over leefregels. Binnen de grenzen die een leidingsploeg zich stelt, moet je de keti's zoveel mogelijk medezeggenschap geven. In tegenstelling tot aspi's zullen zij elkaar zelf nog onvoldoende aanspreken op 'overtredingen'. Met de leiding heb je daar een duidelijke taak in.
- Ook bij de keti's ligt de nadruk van de evaluatie eerst op de activiteiten en in de loop van het jaar meer op de groep. Ketis trekken zich de ploeg en hun plaats daarin heel sterk aan, want Chiro neemt een alsmaar belangrijker plaats in hun leven in. Het is dan ook nodig dat ze zich daar goed voelen.
- Bij keti's is het zeker niet slecht om enkele methodiekjes in te bouwen in je evaluatiemomenten. Zeker bij de groeps- en persoonsgerichte evaluaties moet je erop toezien dat je opbouwend evalueert en filters inbouwt om afbrekende kritiek te vermijden.

5. ACTIVITEITEN

- Met keti's kun je ploeggericht werken.
- Heb zeker aandacht voor hun noden en vragen!
- Alles kan, zolang het goed gebracht is.
- Als leiding is het belangrijk er voor hen te zijn, hen de kans te geven te experimenteren en hen verantwoordelijkheid te geven. Geef hen bijvoorbeeld deeltaken van een project in handen. Je kunt hen daarover zelf laten beslissen. Je kunt ook eenzijdig afspraken opleggen.
- Voorzie ruimte voor discussie en bevorder dat ook.

Meer weten?

Het Ketiboek,
te vinden in De Banier
chiro.be/ketiboek